

CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN STUDIUL IMAGINII (CESI)

Programe interdisciplinare de masterat, organizate în Consorțiul dintre Universitatea din București (UB) și Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” (UAUIM), București

Masteratul „Teoria și practica imaginii” (TPI)

Identitate:

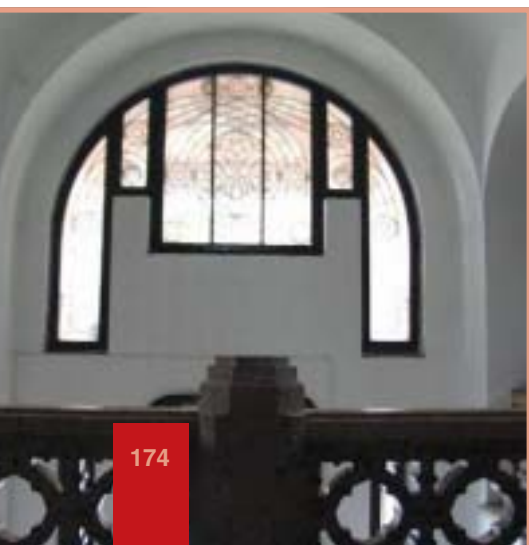
Programul TPI propune, într-un mod unitar, o abordare *sui-generis* a temei *modernității* - prin intermediul exclusiv al noțiunii de „imagine”, înțeleasă conform abordărilor CESI - și a rădăcinilor sale istorice. Masteratul funcționează, încă de la înființare (2001), cu 4 semestre de școală, iar din 2004, în Consorțiul inter-universitar, primește locuri de la buget și din partea UAUIM. Este acreditat ARACIS în domeniul *studii culturale*, cu sub-specializările *arhitectură* și *arte*.

Masteratul TPI se diferențiază atât prin structura sa curriculară, care îl face compatibil cu politicile de dezvoltare strategică ale universităților din UE (el fiind un astfel de program al UB), cât și prin faptul că reprezintă o *deschidere interdisciplinară reală a domeniului științelor umaniste către arhitectură și arte, în același timp*. Ca masterat de cercetare complementară, este axat pe studierea teoriilor despre imagine (vizuală sau mentală, materială sau abstractă, individuală sau colectivă), mai ales *din* și *despre* modernitatea europeană, dar și a formelor sale din literatură, arte plastice, fotografie, teatru, film și arhitectură.

Structura programului:

Masteratul TPI prevede trei semestre de cursuri și seminarii corelate acestora și un semestru pentru ateliere aplicative și pentru pregătirea disertației. În mod excepțional, 30 de credite din totalul de 120 obligatorii sunt transferabile (în regim opțional) către programul de masterat interdisciplinar „Spectacol, Multimedia, Societate” (SMS), organizat de CESI în parteneriat cu Universitatea din Karlsruhe, Germania (rector Peter Sloterdijk, profesor-invitat în cadrul CESI).

În semestrele II și IV se organizează colocviile masteranzilor, la care aceștia prezintă etapele de studiu din cadrul programului individual de cercetare, finalizat cu disertația.

Conducerea CESI

Director: prof. univ. dr. Sorin Alexandrescu

Consiliul de conducere: prof. univ. dr. Zoe Petre, prof. univ. dr. Mihai Zamfir, prof. univ. dr. Vasile Morar, conf. univ. dr. Vlad Alexandrescu

Secretar științific: lector univ. dr. Laura Mesina

Date de contact:

Adresa: str. Mihail Moxa, nr. 5, sector 1, București

Tel./fax: +4021.2125028

Email: simona_chiaburu@yahoo.com (secretariat)

Web: www.cesi.ro

Specializări profesionale:

Programul TPI oferă pregătire teoretică în domeniul studiilor culturale și al imaginii pentru: profesori, asistenți de cercetare, consultanți și experți, referenți de specialitate, redactori, funcționari publici, lucrători în companii mari și mici, documentariști; dezvoltă competențe pentru calificările profesionale corelate cu direcțiile științifice fundamentale ale masteratului, respectiv pentru cele de istorici și critici de artă.

Programul TPI se adresează în special absolvenților cu diplomă de licență în științe umaniste, arte și arhitectură.

Programa universitară:

Programul didactic este construit pe două dimensiuni: teoretică și practică (analiză). Prima este reflectată în planul de învățământ de cursurile de istorie, teorie și filosofie a imaginii. A doua dimensiune are ca menire specializarea în analiza următoarelor subiecte: imaginea vizuală – din arte plastice, fotografie, teatru și film - *în relație cu textul* (literar sau istoric); formele și fenomenul imaginii în arhitectură; iconurile culturale în politică și publicitate; imaginarul socio-cultural; procesarea imaginii digitale etc.

Semestrul I este dedicat unei introduceri în modernitatea europeană, în ce privește rolurile și funcțiile imaginii în formarea și modificarea sa ulterioară. Mentalități, *pattern*-uri ale gândirii sociale, discursuri vizuale, forme de manifestare ale modernității, în general sau în mod particular, sunt studiate sistematic, în cadrul fiecărui curs, sub îndrumarea profesorilor și a specialiștilor, nume consacrate în cultura română.

Se pleacă de la imaginea puterii în antichitatea greacă și romană către structurile imaginarului și către spiritualitatea bizantină, pentru a fi identificate formele și trăsăturile definitorii ale „canonului” oriental; tot prin prisma imaginii și a imagologiei, sunt studiate apoi începuturile modernității europene - secolele XVII-XVIII, pentru Occident, XVIII-XIX pentru Est.

Semestrele II-IV se concentrează asupra artelor în care imaginea vizuală deține rolul principal – pictură, cinematografie, teatru, fotografie. Cursurile oferă prezentări mai generale asupra artelor respective, pentru că discursul tratează mai ales relația dintre imagine și societatea modernă, modul în care prima reflectă sau generează transformări ale celei din urmă. Imaginarul modernității este urmărit atât în sine, cât și în cadrul diverselor genuri literare (beletristica, dar și dramaturgia) și - mai rar abordat - în arhitectură. O arheologie a identității europene moderne și o analiză culturală transversală a sa asigură demersului intelectual de grup caracterul complex al unei cercetări universitare inovatoare.

Printre profesorii care susțin cursuri se numără: Zoe Petre, Mihai Moraru, Dana Jalobeanu, Marian Popescu, Liviu Papadima, Ștefan Afloroaei, Costin Popescu, Ileana Marin, Alexandra Vrânceanu, profesorii arhitecți Augustin Ioan, Hanna Derer, Mihaela Criticos și criticii de artă Alex Leo Șerban și Erwin Kessler.

Masteratul „Spectacol, Multimedia, Societate“ (SMS)

Identitate:

Programul SMS este conceput tot interdisciplinar, la confluența mai multor domenii din cadrul științelor umaniste și, în acest caz, al artelor spectacolului, cu un plan de învățământ de 2 ani. Se încadrează în politica generală de dezvoltare didactică și științifică a UB ca un program de tip integrat, realizat cu sprijinul mai multor instituții de învățământ superior, din România și din UE. Se definește, de asemenea, ca un masterat de cercetare complementară în domeniul „studii culturale“ – arealul științific: *cultură vizuală contemporană*.

Masteratul este realizat de CESI, prin acord instituțional, cu sprijinul UB, UAUIM și al Universității din Karlsruhe, Germania, reprezentate de Institutul de Film și de Departamentul de Teoria Mediilor și Istoria Artei. Printre semnatarii și participanții la program se numără reputatul filosof german Peter Sloterdijk, cunoscutul regizor de film Andrei Ujică și nu mai puțin importantul teoretician al *new media*, Norbert Bolz, toți profesori la Karlsruhe și Berlin.

Problematika generală a programului SMS se încadrează în ceea ce se numește *Visual Studies*, ca formă specifică și actuală a mai vechilor *Cultural Studies*, prin care arta, dar și imaginile produse în alte scopuri decât cele estetice sunt încadrate în formele contemporane ale vieții sociale.

Masteratul SMS, deși pleacă de la niște realități sociale evidente, nu-și propune critica lor moralistă sau partizan politică, ci numai studierea lor obiectivă. Artă și comunicarea socială ca spectacol „real“ întregesc cercetarea spectacolelor din lumile „fictive“, precum teatrul, filmul și dansul, înțelegându-se ca tot atâtea forme de *vizualitate* publică, în care o nouă *vizibilitate* se combină, totuși, cu *viziunea* artistului, iar privirea mai curând filosofică este completată de practica vieții cotidiene și de tehnicitatea artelor de astăzi.

Structura programului:

Masteratul SMS este alcătuit interdisciplinar, din 6 module, dedicate principalelor direcții și specializări ale *Visual Studies*: teoria vizualului, teatru și spectacol, (*new media*) (în special TV), film, spațiu-scenografie-mișcare-dans, dar și management și campanii culturale. Cursurile și atelierelor celor 6 module sunt repartizate pe 4 semestre.

De subliniat în mod deosebit este faptul că SMS se ocupă de spectacol, nu de dramaturgie sau de istoria ei, și nu include ateliere profesionale de tipul „arta actorului“, a regizorului sau a

operatorului de televiziune, pentru că acestea se predau oricum la alte masterate, profesionale, la diverse facultăți și universități. *Programul SMS se ocupă în mod particular de reflecțiile teoretice asupra formelor spectaculare, asupra imaginii scenice, filmice și coreografice care stau la baza acestora, ca și de analiza impactului acestor medii asupra societății.*

În cadrul tuturor modulelor didactice, profesorii coordonatori - Sorin Alexandrescu (teorie), Stelian Tănase (mass-media), Marian Popescu (teatru), Andrei Ujică (film), Marius Marcu-Lapadat (spațiu, scenografie, dans), Adela Rogojinaru (management) - invită și coordonează experți din domeniu pentru a susține cursuri și ateliere inedite (nu doar universitari, ci și specialiști ai arealelor culturale amintite).

În plus, se organizează seminarii specifice în jurul unor mari artiști – invitați ca *artists in residence* -, sau teoreticieni contemporani; dezbaterile duc la prezentarea acestora în publicații speciale. Pentru seria 2009-2011, vor participa Mihai Măniuțiu (Cluj), Cornel Porumboiu (București), Peter Sloterdijk (Karlsruhe) și Norbert Bolz (Berlin).

Cursurile, atelierile și modulele *artists in residence* funcționează în sistem de credite transferabile (30, din totalul de 120), deschis către programul de masterat interdisciplinar „Teoria și practica imaginii” (TPI). Programul SMS prevede trei semestre de cursuri și ateliere și un semestru pentru module aplicative și pentru pregătirea disertației. În semestrele II și IV se organizează colocviile masteranzilor, în cadrul cărora aceștia prezintă etapele programului de cercetare pentru disertație.

Specializări profesionale:

Masteratul SMS se adresează, ca și programul TPI, candidaților care vor să se specializeze ca: istorici și critici de teatru, film, coreografie etc., scenografi și arhitecți de decor, asistenți de cercetare sau de regie, referenți și documentariști din aceste domenii, tineri care profesează deja sau care vor să lucreze în management de spectacol, secretari de redacție, redactori culturali; în mod aparte, celor care doresc să devină profesori, cercetători, consultanți și experți în domeniile masteratului.

Programul SMS este deschis în special pentru absolvenții cu diplomă de licență ai unuia dintre domeniile specifice științelor umaniste, teoriei și istoriei artelor (în mod particular, ale spectacolului), design-ului arhitectural și de interior.

Programa universitară:

Curricula masteratului este construită, ca și în cazul programului TPI, pe două dimensiuni: teoretică și practică (analiză). Prima este reflectată în planul de învățământ de cursurile de teorie și filosofie a *vizualului*. A doua dimensiune are ca scop pregătirea în *analiza spectacolului și a imaginii multimediale corelate* – folosite în teatru, cinematografie și dans. Abordarea practică se realizează prin analiza unor spectacole anume și are loc mai mult în timpul discuțiilor în jurul artiștilor rezidenți, din teatru și, respectiv, cinema, ca și în cadrul modulului „Spațiu, scenografie, mișcare, dans” (printre invitați: Gigi Căciuleanu și Vava Ștefănescu).

Dacă masteratul TPI prezintă introduceri generale în domeniile teatrului și cinematografului, restul programului fiind dedicat imaginii *bidimensionale*, mai ales *picturale* și *fotografice*, fundamentate *estetic* și urmărite în diverse perioade *istorice*, masteratul SMS se ocupă cu precădere de imaginea *tridimensională* a spectacolului în *mișcare* și în spațiu, de rolul lui *social* în lumea de astăzi și de modul în care acesta poate fi, practic, *gestionat*. În plus, ca program de cercetare și activitate didactică, SMS este axat pe contemporaneitatea *postmodernă* și pe *noile avangarde*.

Precizări comune pentru cele două programe de masterat CESI:

Suport logistic:

Masteranzii primesc suporturi de curs, în format electronic, au acces la 22 de baze internaționale de date direct din laboratorul amenajat pentru studiu și cercetare, la biblioteci specializate (în domeniile: științe socio-umane, arhitectură, urbanism, arte și design), sunt asistați în pregătirea lucrărilor de parcurs și a disertațiilor și beneficiază de tutorial didactic. În plus, participă, în funcție de interesul lor științific, la prelegerile susținute de invitații străini și de specialiștii români angajați de CESI, la proiectele de cercetare ale centrului și la Rezidențialele interdisciplinare de vară *RIV*, organizate aici; de asemenea, Caietele „VIZUAL” ale Centrului le stau la dispoziție pentru publicarea studiilor, validate în prealabil de un consiliu științific internațional.

Absolvenții programelor de masterat TPI și SMS își pot continua studiile tot în cadrul CESI, la Școala Doctorală „Spațiu, Imagine, Text, Teritoriu” (SD-SITT - www.cesi.ro/ro/doctorat), din același Consorțiu inter-universitar, iar după absolvirea acestora pot intra în Programul de cercetare post-doctorală al centrului, intitulat *CIVIS* (www.cesi.ro/ro/postdoc).

CESI asigură recomandări, pentru stagii de practică și de cercetare, ca și pentru angajări, către instituții academice și de cultură, românești (Muzeul Național de Artă al României, Muzeul Național de Artă Contemporană, Institutul Cultural Român) și străine (universități din Italia, Spania, Franța și Marea Britanie, cu care are deja sau stabilește acorduri de colaborare).

Suport financiar:

Masteranzii pot primi burse de studiu de la buget, în funcție de performanțele școlare și științifice, locuri în căminele studentești ale UB și UAUM, dar și burse de școlaritate, din partea CESI, pentru rezultate excepționale, prin sponsorizări sau scutiri parțiale de taxe.

Probele de examen:

Examenul constă dintr-un interviu de aprox. 20 minute, în baza unui proiect de cercetare propus într-unul din domeniile fundamentale de cercetare la CESI, obligatoriu corelat cu planul de învățământ și cu specificul masteratului care îl interesează pe candidat în principal.

Proiectul de cercetare poate fi un plan detaliat pentru o lucrare interdisciplinară. Candidatul poate porni și de la o cercetare personală prealabilă pe care dorește să o dezvolte în cadrul masteratelor TPI și SMS. La proiect se adaugă o bibliografie orientativă, dar specializată, în jurul căreia se va purta discuția, și materiale vizuale în format electronic, dacă este cazul.

În procedura de admitere pentru programele de masterat TPI și SMS este prevăzută o serie de criterii combinate: valoarea proiectului de cercetare, în relație cu tematica generală a programului de masterat; capacitatea științifică a candidatului de a identifica o temă interdisciplinară în cadrul studiilor asupra imaginii; capacitatea de a purta un dialog științific și de a argumenta obiectiv în susținerea temei alese; interesul candidatului de a corela proiectul de cercetare realizat pentru admiterea la masterat cu pregătirea din domeniul de licență absolvit.

Informații suplimentare: www.cesi.ro

